

Cele lekcji – wymagania ogólne

- pogłębienie rozumienia Kościoła jako instytucji;
- refleksja nad odpowiedzialnością za Kościół.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- uzasadnia potrzebę instytucjonalności Kościoła i wynikającą z niej władzę hierarchii;
- interpretuje nauczanie św. Augustyna: „Dla was jestem biskupem, z wami jestem chrześcijaninem”.

Wartości

- kształtowanie postawy odpowiedzialności za Kościół powszechny i lokalny.

Propozycja realizacji

Wprowadzenie

Metoda – pogadanka. Nauczyciel pyta uczniów, jakie mają skojarzenia, gdy słyszą: „hierarchia Kościoła”. Następnie prosi o opinię: czy łatwo jest być papieżem, biskupem, proboszczem.

Rozwinięcie tematu

Metoda – rozmowa kierowana. Nauczyciel omawia sens hierarchii w Kościele. Jezus powołał Apostołów i przewidział, że Kościół będzie miał strukturę władzy. Apostołowie z kolei wybierali swoich pomocników oraz następców. Na tym polega sukcesja apostołowa, która trwa nieprzerwanie od św. Piotra – pierwszego papieża. Osoby należące do hierarchii Kościoła mają zadanie podprowadzać

ludzi do Boga i ukazywać drogę wiodącą do zbawienia. Powierzone zadania powinni realizować w przekonaniu, że działają w imieniu Boga. Jednocześnie pozostają uczniami Chrystusa, którzy sami pielgrzymują w kierunku Nauczyciela, dbając o swoje zbawienia oraz sensownie przeżywane powołanie. Pomocą w rozmowie może być wypowiedź papieża Franciszka (ramka *Kościół naucza*, podręcznik, s. 146).

Podsumowanie: „Dla was jestem biskupem, z wami jestem chrześcijaninem” – słowa św. Augustyna obrazują pozycję biskupów i papieży. Powinniśmy podejmować wspólną odpowiedzialność za Kościół – powszechny i lokalny – aby nikt nie czuł się samotny, wykluczony i zapomniany.

Metoda – karty pracy. Nauczyciel prosi uczniów, żeby z uwagą wysłuchali miniwykładu na temat struktury instytucji Kościoła. Informuje ich, że po wykładzie będzie ćwiczenie na ocenę. Nauczyciel wyjaśnia strukturę instytucji Kościoła: podział terytorialny, osoby odpowiedzialne i ich zadania. Słowo „hierarchia” oznacza: ‘ustanowienie ważności stanowisk i władzy’. Dokonuje się to dla zachowania porządku i przejrzystości w Kościele.

- Kościół powszechny – papież;
- metropolia (złożona z kilku diecezji) – metropolita;
- diecezja – biskup;
- dekanat (złożony z kilku parafii) – dziekan;
- parafia – proboszcz, wikariusze.

Warto zwrócić uwagę na odpowiedzialność poszczególnych osób za powierzone im administracyjnie terytorium.

Następnie nauczyciel wyjaśnia sens tytułów honorowych, które nie dają żadnej władzy jurysdykcyjnej, ale są odznaczeniem kościelnym (kardynał, arcybiskup, infułat, prałat, kanonik). Z niektórymi tytułami wiąże się możliwość pewnych funkcji liturgicznych.

Nauczyciel rozdaje karty pracy (załącznik 1), a zadaniem uczniów jest odpowiednie przyporządkowanie pojęć do definicji. Po zakończonej pracy nauczyciel zbiera wszystkie formularze i prosi kolejnych uczniów o wylosowanie jednego z nich i sprawdzenie poprawności wykonania ćwiczenia. Uczniowie oceniają się nawzajem. Nauczyciel wpisuje oceny do dziennika.

Zakończenie

Kościół jest przede wszystkim wspólnotą ludzi ochrzczonych: świeckich i duchownych. Jednak ma również wymiar instytucjonalny, posiadający administrację i struktury. Papież, biskupi i prezbiterzy mają zadanie nauczania wiary, sprawowania sakramentów i rządzenia Kościołem jako pasterze ustanowieni na mocy sukcesji apostoelskiej (por. KKK 939).

Notatka

Notatka tworzona na bieżąco przy podsumowaniu poszczególnych etapów lekcji.

Praca domowa

Zapoznaj się z historią twojej diecezji.

Korelacja z edukacją szkolną

- wiedza o społeczeństwie – podział administracyjny w świecie i w Kościele, odpowiedzialność za społeczność.